

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PVFA	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Veřejné finance A Public Finance A Die Öffentliche Finanzen A				
Typ zařazení předmětu do studijních programů	Povinný (A): HPSBP - BA, HPSBP – FI, HPSBP – VES, HPSBP – EI, HPSBP - SOMA Povinně volitelný (B): EKMBP – FF, SIIBP - PM		Doporučený ročník/semestr	2/3	
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	4 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Seminární práce, diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	Ing. Irena Szarowská, přednášející			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
Předmět <i>Veřejné finance A</i> objasňuje studentům podstatu veřejných financí, neboť základní představa o příjmových a výdajových tocích veřejných rozpočtů je nezbytnou součástí ekonomické gramotnosti. Seznámí posluchače se základními charakteristikami finančních vztahů, kterých se účastní stát, s teoretickými i praktickými aspekty rozpočtové, daňové a fiskální politiky státu, finančními vazbami mezi Českou republikou a Evropskou unií. Důraz je kladen na pochopení praktických aspektů makro-, mikro- a mimoekonomických důsledků aktivit státu a samospráv financovaných z veřejných rozpočtů.					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obecné pojetí veřejných financí 2. Veřejné výdaje 3. Příjmy veřejných rozpočtů I. 4. Příjmy veřejných rozpočtů II. 5. Prostorové aspekty veřejných financí 6. Rozpočtová soustava a rozpočtová skladba v ČR 7. Státní rozpočet 8. Veřejné fondy 9. Územní úroveň veřejných rozpočtů ČR 10. Rozpočtový deficit 					

11. Veřejný dluh
12. Veřejné finance a Evropská unie
13. Soudobé trendy v oblasti veřejných financí

1. Obecné pojetí veřejných financí
Charakteristika a pojetí veřejných financí. Struktura veřejných financí v podmínkách ČR, funkce veřejných financí. Vazby na ekonomii veřejného sektoru, příčiny rozvoje veřejných financí. Fiskální funkce státu.
2. Veřejné výdaje
Vymezení základních pojmů. Druhy veřejných výdajů a jejich klasifikace. Příčiny růstu veřejných výdajů. Efektivnost veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů.
3. Příjmy veřejných rozpočtů I.
Daně jako základní příjem veřejných rozpočtů. Daňová soustava České republiky. Přímé daně v daňové soustavě ČR. Nepřímé daně v daňové soustavě ČR. Výnosové určení daní v ČR.
4. Příjmy veřejných rozpočtů II.
Pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a jeho výpočet. Pojistné na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti a jeho výpočet. Clo a jeho úloha ve veřejných financích. Poplatkový systém a jeho výnosové určení v ČR.
5. Prostorové aspekty veřejných financí
Vertikální a horizontální struktura rozpočtové soustavy, fiskální decentralizace. Fiskální federalismus, vertikální a horizontální model, hodnocení základních modelů.
6. Rozpočtová soustava a rozpočtová skladba v ČR
Soustava rozpočtových orgánů a institucí. Soustava veřejných rozpočtů. Rozpočtová pravidla a jejich vazba na veřejné finance. Rozpočtová skladba.
7. Státní rozpočet
Státní rozpočet ČR. Rozpočtový proces, střednědobý výhled, rozpočtová opatření, rozpočtové rezervy. Časový nesoulad příjmů a výdajů státního rozpočtu, typy příjmů a výdajů státního rozpočtu, vyrovnanost rozpočtu. Zvláštní účet sociálního zabezpečení, státní pokladna.
8. Veřejné fondy
Státní fondy, majetkové fondy, účelové fondy a ostatní fondy v ČR. Tvorba zdrojů fondů, použití prostředků, pravidla hospodaření. Národní fond a hospodaření s jeho prostředky.
9. Územní úroveň veřejných rozpočtů ČR
Příjmy a výdaje na úrovni obcí a krajů a rozpočtové určení daní. Druhy příjmů a výdajů, možnosti jejich ovlivňování. Zadluženost obcí a krajů, dluhová služba. Hodnocení bonity obcí, benchmarking.
10. Rozpočtový deficit
Pojem deficitu, příčiny a důsledky deficitu státního rozpočtu. Financování deficitu

státního rozpočtu. Deficit rozpočtů obcí a krajů.

11. Veřejný dluh

Členění veřejného dluhu. Formy a příčiny růstu státního dluhu. Důsledky veřejného dluhu. Řešení dluhového problému a správa dluhu. Veřejný dluh v ČR.

12. Veřejné finance a Evropská unie

Pravidla a procedury uplatňované při sestavování rozpočtu EU. Příjmy a výdaje rozpočtu EU. Finanční perspektivy EU. Regionální a strukturální politika EU. Financování projektů z prostředků EU.

13. Soudobé trendy v oblasti veřejných financí

Vymezení soudobých trendů veřejných financí. Vybrané problémy veřejných financí v intencích evropské integrace. Reforma veřejných financí.

Povinná literatura

SZAROWSKÁ, I. *Veřejné finance A - Distanční opora ke studiu*. 1.vydání SU OPF v Karviné, 2006. ISBN 80-7248-343-9.

Zákon č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Doporučená literatura

BUCHANAN, J. M. *Veřejné finance v demokratickém systému*. Praha: Business Book. Computer Press, 1998. ISBN 80-7226-116-9.

DVOŘÁK, P. *Vybrané problémy fiskální politiky*. Praha: VŠE, 1997. ISBN 80-7079-620-0.

HALÁSEK, D., PILNÝ, J., TOMÁNEK, P. *Určování bonity obcí*. Ostrava: VŠB-TU, 2002. ISBN 80-248-0159-0.

HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K.: *Veřejné finance - učebnice*. Praha, Eurolex Bohemia 2004. ISBN 80-8432-88-2.

HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K.: *Veřejné finance – pracovní sešit*. Praha, Eurolex Bohemia 2004. ISBN - 80-86432-99-8 (brož.).

LAJTKEPOVÁ, E. *Veřejné finance*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. ISBN 978-80-7204-495-5.

MUSGRAVE, R., MUSGRAVE, P. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-85603-76-4.

PAVLÁSEK, V., KUNEŠOVÁ, H. *Veřejné finance* Plzeň: NAVA, 2006. ISBN 80-7211-236-8

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. Praha: Aspi, 2005. ISBN 80-7357-049-1

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi, 2005. ISBN 80-7357-052-1.

ROSEN, H.S. *The Fiskal Behaviour of State and Local Governments*. Cheltenham: Edward Elgar, 1997. ISBN 1-85898-654-0.

VANČUROVÁ, A. a kol. *Daňový systém ČR*. Praha: Vox, 2006. ISBN 80-86324-60-5.

ZÁKONY - vše v platném znění:

daňové zákony v platném znění

Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

Zákon č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
Zákon č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
Odpovídající zákony a direktivy EU.
Časopisecké články z: Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Moderní obec a jiných periodik dle doporučení vyučujícího.

Studijní pomůcky

V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.

Poznámky a výjimky

--